

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

ESF projekts: “Atbalsts EQAR aģentūrai izvirzīto prasību izpildei”
Nr.8.2.4.0/15/I/001

Informatīvs, analītisks ziņojums

**Studentcentrētas izglītības pieeja augstskolās /
koledžās Latvijā**

Rīga

2017

Saturs

Ietvarstruktūras konteksts	3
Akadēmiskās informācijas centra aptauja par studentcentrēto izglītību Latvijā	5
<i>Studējošo iesaiste studiju procesā un satura pilnveidē.....</i>	<i>6</i>
<i>Studiju rezultāti.....</i>	<i>8</i>
<i>Mobilitāte.....</i>	<i>10</i>
<i>Sociālā dimensija.....</i>	<i>12</i>
<i>Mācīšanas un mācīšanās metodes</i>	<i>15</i>
<i>Mācīšanās vide.....</i>	<i>17</i>
<i>Akadēmiskā personāla kompetenču attīstība.....</i>	<i>18</i>
<i>Studējošo ārpusstudiju aktivitātes.....</i>	<i>21</i>
Secinājumi.....	24
Pielikums.....	26

Ietvarstruktūras konteksts

Saskaņā ar 2015. gadā pieņemtajiem Standartiem un vadlīnijām kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1.3 standartu “*Augstskolām/koledžām jānodrošina, ka programmas tiek īstenotas tā, lai iedrošinātu studentus aktīvi iesaistīties studiju procesa veidošanā, un ka studentu sekmju vērtēšana atbilst šai pieejai*”, ESG rekomendē ārējās kvalitātes vērtēšanas aģentūrām vērtēt arī to, kādā veidā augstskolas un koledžas īsteno studentcentrēto mācīšanos (SCL), pasniegšanu un novērtēšanu. Šī standarta vadlīnijas nosaka, ka “*studentcentrēta mācīšanās un pasniegšana ir nozīmīga stimulējoša loma studentu motivācijā, pašrefleksijā un iesaistīšanās mācīšanās procesā. Tas nozīmē rūpīgu un pārdomātu studiju programmu izveidi un īstenošanu, un rezultātu izvērtēšanu.*”

Studentcentrētās mācīšanas un mācīšanās ieviešana:

- *Ņem vērā un respektē studentu kontingentu un viņu vajadzību daudzveidību, veidojot piemērotus mācīšanās ceļus;*
- *Ņem vērā un izmanto dažādus programmu īstenošanas veidus, atbilstoši iespējām;*
- *Atbilstoši apstākļiem izmanto daudzveidīgas pedagoģiskās metodes;*
- *Veicina studējošā tieksmi uz patstāvīgumu, tajā pašā laikā nodrošināt mācībspēka vadību un atbalstu;*
- *Veicina abpusēju cieņu studējošā un mācībspēka attiecībās;*
- *Pastāv atbilstošas procedūras studentu sūdzību risināšanai.*

Ņemot vērā vērtēšanas nozīmīgumu studentu virzīšanās uz priekšu studijās un nākotnes karjerā, kvalitātes nodrošināšanas procedūras studentu vērtēšanai ņem vērā sekojošo:

- *Vērtētāji pārzina pārbaudes un eksaminācijas metodes un saņem atbalstu savu prasmju pilnveidošanai šajā jomā;*
- *Vērtēšanas kritēriji un metodes, kā arī kritēriji atzīmju izlikšanai, ir iepriekš publiskoti;*
- *Vērtēšana sniedz studentiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši sagaidāmos mācīšanās rezultātus. Studenti saņem atgriezenisko saiti, kura, ja nepieciešams, sniedz padomus saistībā ar mācīšanās procesu;*
- *Ja vien ir iespējams, vērtēšanu veic vairāk nekā viens eksaminētājs;*

- *Vērtēšanas noteikumi ņem vērā dažādus studentu atvieglojošus apstākļus*
- *Vērtēšana ir konsekventa, taisnīga piemērota visiem studentiem un tiek īstenota saskaņā ar apstiprinātām procedūrām;*
- *Darbojas procedūra studentu apelāciju izskatīšanai”¹*

Lai gan pirmo reizi ESG tika pieņemti 2005. gadā, tajos nebija kritērija par studentcentrēto izglītību, tas parādījās tikai 2009. gadā, līdz ar Eiropas izglītības ministru Lēvenes komunikē. Šajā laika periodā Eiropas Studentu apvienība kopā ar Pasaules Izglītības darbinieku arodbiedrību īstenoja projektu “Time for Student-Centered Learning” (T4SCL), kura rezultātā tika izveidota SCL rokasgrāmata. Tā bija pirmā publikācija, kas vairāk aprakstīja studentcentrēto izglītību, tās darbību un ieviešanu. Šajā rokasgrāmatā definēti deviņi SCL pamatprincipi:

1. *“SCL pieprasa pastāvīgu refleksiju*
2. *SCL nav viena risinājuma, kas derētu visiem*
3. *Studējošajiem ir dažādi mācīšanās stili*
4. *Studējošajiem ir dažādas prasības un intereses*
5. *Izvēles brīvība ir centrālā loma efektīvam mācīšanās procesam SCL ietvaros*
6. *Studējošajiem ir dažāda pieredze un iepriekšējās zināšanas*
7. *Studējošajiem būtu jābūt kontrolei pār savām mācībām*
8. *SCL pamatā ir iespējas sniegšana mācīties pašiem*
9. *Mācīšanās pieprasa sadarbību starp studentiem un pasniedzējiem”²*

Ņemot vērā SCL rokasgrāmatas 2. principu, kas nosaka, ka “SCL nav viena risinājuma, kas derētu visiem”, kā arī ESG principus, kurus paredzēts īstenot, pielāgojot nacionālajam kontekstam: “Eiropas augstākās izglītības telpa ir raksturīga ar savu politisko sistēmu un augstākās izglītības sistēmu, kā arī sociāli kulturālo un izglītības tradīciju, valodu, cerību un gaidu daudzveidību. Minētais nepieļauj vienpusēju pieeju kvalitātei un kvalitātes nodrošināšanai augstākajā izglītībā”, katrai augstskolai / koledžai, ieviešot studentcentrēto izglītību, ir jāskatās iestādes un studiju virziena konteksts. Savukārt, katrai valstij, ieviešot studentcentrētās izglītības novērtēšanu, ir

¹ http://www.aic.lv/portal/content/files/ESG_2015_Latviski_pdf.pdf - ESG angļu versijā un arī tulkojumā norādīts, ka atsaucēm jāizmanto ESG oriģinālvalodā, jāpadomā, vai arī šai gadījumā tas attiecas

² <https://www.esu-online.org/wp-content/uploads/2016/07/100814-SCL.pdf> [Autora tulkojums]

jāņem vērā nacionālais konteksts un tas, cik lielā mērā studentcentrēta izglītība tiek īstenota šobrīd.

2013. gadā Eiropas Studentu apvienība uzsāka “Peer Assessment of Student-Centered Learning” (PASCL)³ projektu, kura mērķis bija veikt vairākas eksperimentālās ārējās kvalitātes novērtēšanas, lai to rezultātā varētu izstrādāt vadlīnijas ārējai studentcentrētas izglītības vērtēšanai. PASCL ietvaros tika novērtētas arī divas universitātes no Latvijas, kurām sniegtie ekspertu novērtējuma ziņojumi var tikt izmantoti kā ieskaits tam, kāda varētu būt Latvijas situācija ar studentcentrētas izglītības ieviešanā. Šīs vērtēšanas pamatā tika izmantota SCL rokasgrāmatā iekļautais SCL kontrolsaraksts, kas sevī ietver sarakstu ar pamataspektiem, ko varētu ņemt vērā, vērtējot SCL.

Akadēmiskās informācijas centra aptauja par studentcentrēto izglītību

Latvijā

Lai izzinātu nacionālo kontekstu, Akadēmiskās informācijas centrs (AIC) ESF projekta “Atbalsts EQAR aģentūrai izvirzīto prasību izpildei” ietvaros izstrādāja aptauju “Studentcentrētas izglītības pieeja Latvijas augstskolās/koledžās”. Aptauja tika balstīta uz ESG vadlīnijām standartam 1.3, SCL kontrolsarakstu, kā arī savstarpējo salīdzinājumu par Latvijas augstskolu / koledžu studentcentrētas izglītības pieejas vājām un stiprajām pusēm salīdzinājumā ar citu Eiropas valstu augstskolām. Aptaujas anketa pievienota pielikumā.

Aptauju kopumā aizpildīja pārstāvji no 41 augstākās izglītības iestādes. Respondentiem tika lūgts atbildēt uz 53 jautājumiem apgalvojuma formā par to, vai dažādas studentcentrētas izglītības prakses ir ieviestas augstskolās / koledžās, novērtējot apgalvojumu 4 punktu skalā, kur 1 – “nepiekrītu”, 2 – “drīzāk nepiekrītu”, 3 – “drīzāk piekrītu”, 4 – “piekrītu”. Kopumā respondenti studentcentrētās izglītības pieeju ieviešanas situāciju Latvijā vērtēja diezgan pozitīvi, kopsummā sniedzot 1109 atbildes “piekrītu”, 561 “drīzāk piekrītu”, 132 “drīzāk nepiekrītu” un 43 “nepiekrītu”. Vidējā atbildes vērtība bija 3.48, savukārt jautājumu grupās vidējie vērtējumi bija salīdzinoši līdzīgi, ar izņēmumu sociālās dimensijas jautājumu grupā. Jautājumi tika grupēti astoņās grupās:

1. Studējošo iesaiste studiju procesā un satura pilnveidē (vidējais vērtējums 3.62)

³ <https://www.esu-online.org/?news=pascl-explores-implementation-and-assessment-procedures>

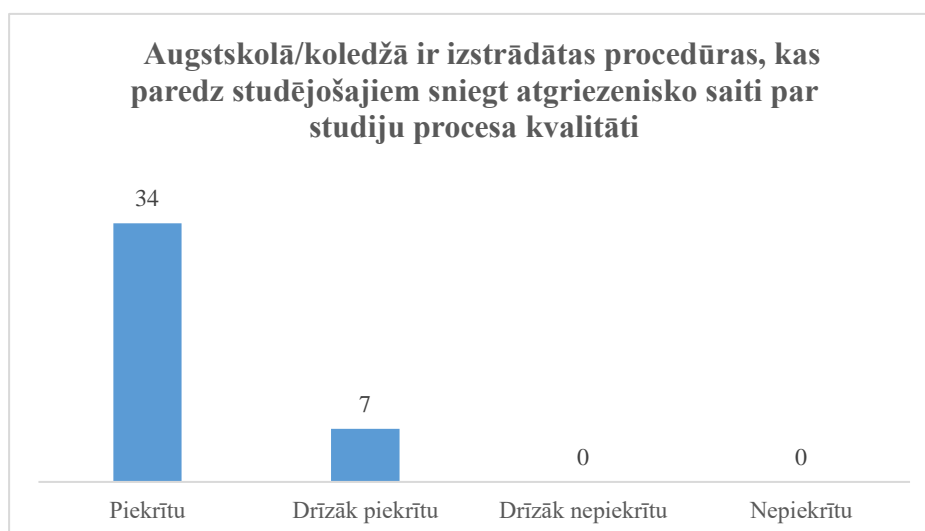
2. Studiju rezultāti (3.65)
3. Mobilitāte (3.98)
4. Sociālā dimensija (2.8)
5. Mācīšanas un mācīšanās metodes (3.61)
6. Mācīšanās vide (3.56)
7. Akadēmiskā personāla kompetenču attīstība (3.41)
8. Studējošo ārpusstudiju aktivitātes (3.53)

Studējošo iesaiste studiju procesā un satura pilnveidē

SCL pamatā ir virzība uz sistēmu, kura ir vairāk centrēta uz studējošo, uzliekot gan papildus pienākumus studējošajiem, gan arī papildus pilnvaras. Ņemot vērā šīs izmaiņas, studējošajiem ir jāsniedz iespējas ietekmēt savu studiju procesu, lai tas būtu ne tikai salāgots ar studējošo gaidām, bet arī, lai studējošajiem būtu iespēja celt savu autonomiju, kā arī sniegt atgriezenisko saiti par studiju procesu, ko šīs sadaļas jautājumi arī vērtēja.

Vērtējot studējošo iesaisti studiju procesā un satura pilnveidē, visaugstākais novērtējums ir “Augstskolā/koledžā ir izstrādātas procedūras, kas paredz studējošajiem sniegt atgriezenisko saiti par studiju procesa kvalitāti” ar vidējo vērtējumu 3.83 (skat. 1. attēlu).

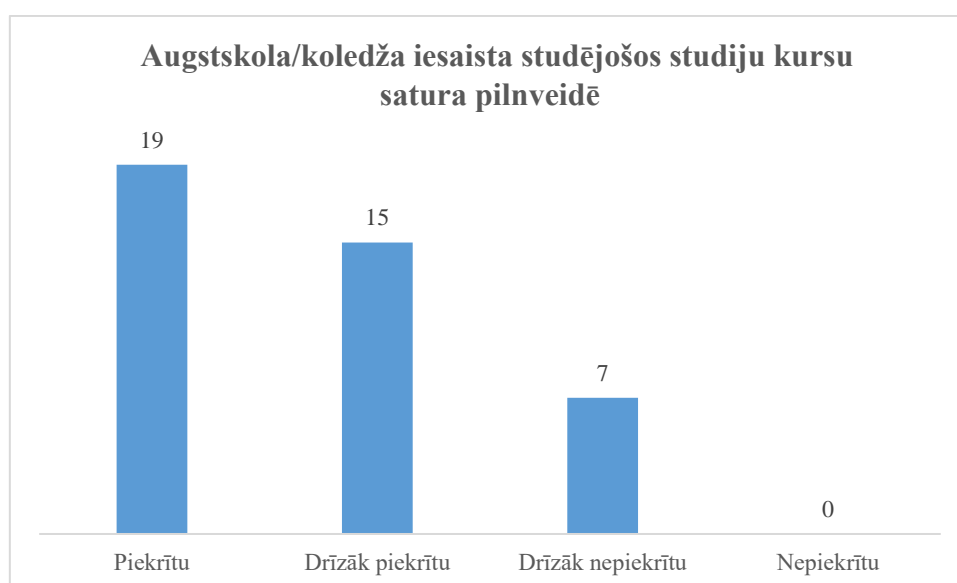
1.attēls

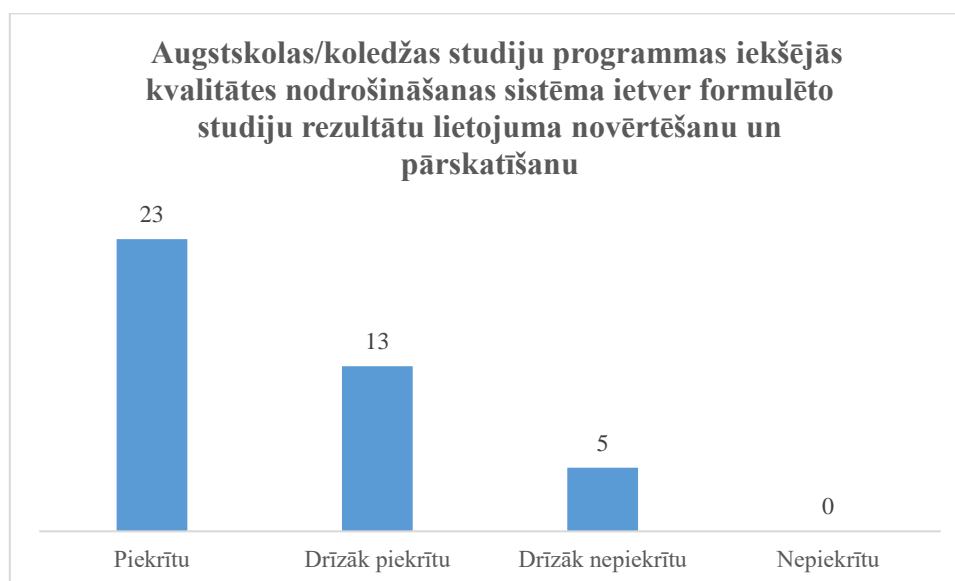

Tāpat arī kopumā augstskolās studējošie tiek regulāri iesaistīti studiju programmu kvalitātes novērtēšanā, studējošie piedalās lēmēj institūcijās un padomdevēj institūcijās, kā arī tiek iesaistīti pašnovērtējuma ziņojuma rakstīšanā.

Zemāko vērtējumu ieguva apgalvojums “Augstskola/koledža iesaista studējošos studiju kursu satura pilnveidē” ar vidējo vērtējumu 3.29, kā arī “Augstskolas/koledžas studiju programmas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēma ietver formulēto studiju rezultātu lietojuma novērtēšanu un pārskatīšanu” ar vidējo vērtējumu 3.44 (skat. 2. un 3. attēlu).

2.attēls

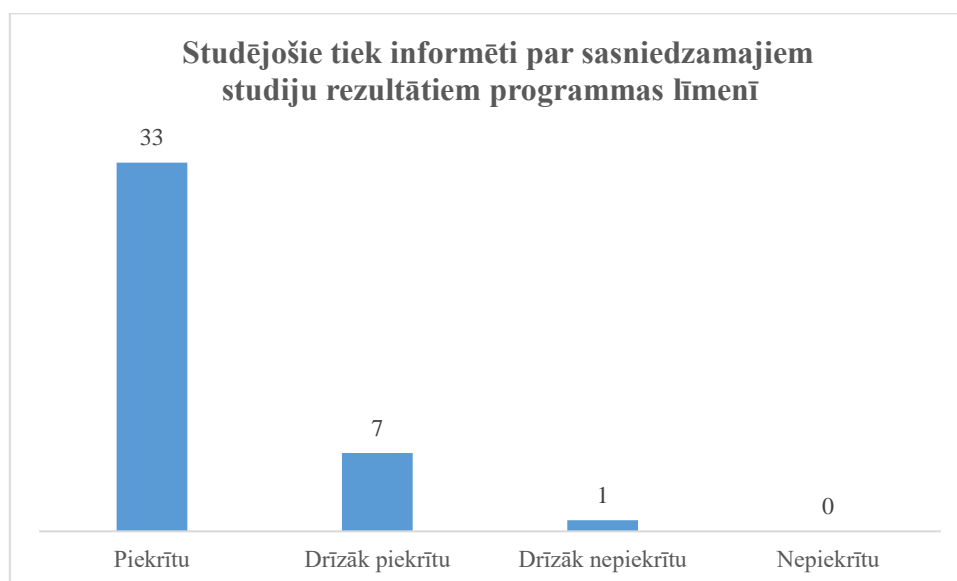

Tas norāda, ka, lai gan pastāv formālas studiju kursu novērtēšanas anketas, būtiski ir arī augstskolas/koledžas darbībā pievērst uzmanību tam, kā notiek studējošo iesaiste studiju kursu satura pilnveidē, kā arī to, kā tiek formulēti un pārskatīti studiju rezultāti. Šajā situācijā, protams, arī ir jāņem vērā tas, ko arī norādījuši vairāki respondenti, ka ir studiju programmas, kurās studiju rezultāti ir stingri reglamentēti nacionālā vai starptautiskā līmenī, tādēļ ne visos gadījumos studējošo iesaisti studiju rezultātu formulēšanā un sistēmas, kas pārskatītu studiju rezultātu, esamību var pieprasīt no augstskolām.

Studiju rezultāti

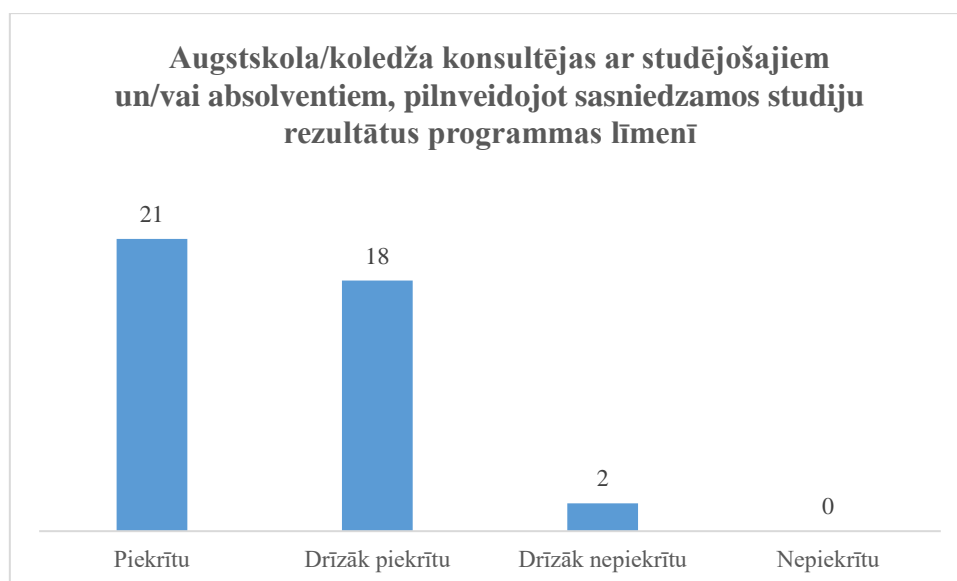
Lai veiksmīgi īstenotu SCL pieeju, ir nepieciešama pilnvērtīga studiju rezultātu ieviešana. Studiju rezultāti sniedz atbildi studējošajiem uz jautājumu “Ko es iegūšu pēc šī studiju kursa/ studiju programmas apguves?”, kā arī darbojas kā vadlīnijas, pēc kurām tiek organizēts studiju process. Ņemot vērā studiju rezultātu svarīgo lomu pedagoģiskajā procesā, tie veido arī studentcentrētās izglītības ietvaru.

Vērtējot sadaļu “Studiju rezultāti”, visaugstāk novērtētais jautājums ir “Studējošie tiek informēti par sasniedzamajiem studiju rezultātiem programmas līmenī” ar vidējo vērtējumu 3.78 (skat. 4. attēlu).

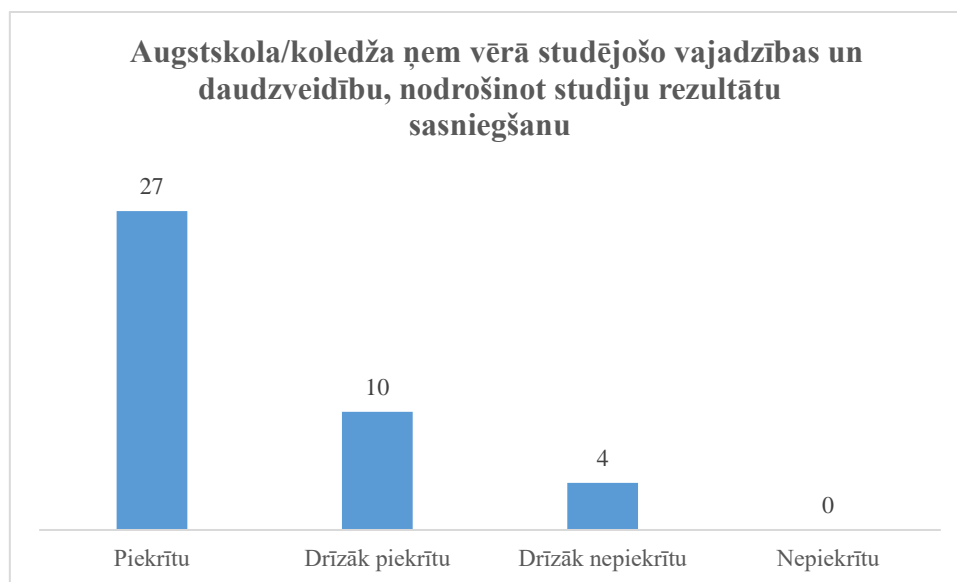
Kopumā respondenti uzskata, ka studiju kursu vērtējumi un kredītpunktu skaits ir saistīti ar studiju rezultātiem, kā arī to, ka studējošie tiek informēti par šiem studiju rezultātiem.

Viszemāk novērtētais ir jautājums “Augstskola/koledža konsultējas ar studējošajiem un/vai absolventiem, pilnveidojot sasniedzamos studiju rezultātus programmas līmenī” ar vidējo vērtējumu 3.46 (skat. 5. attēlu).

Otrs zemāk novērtētais jautājums ir “Augstskola/koledža ņem vērā studējošo vajadzības un daudzveidību, nodrošinot studiju rezultātu sasniegšanu” ar vidējo vērtējumu 3.56 (skat. 6. attēlu).

6.attēls

Arī šajā sadaļā, vērtējot studiju rezultātus, ir jāņem vērā dažu respondentu atbildes, ka pastāv gan izglītības standarti, gan profesiju standarti, kas nosaka “rāmi” studiju programmu saturam. Tomēr, būtiskas atšķirības atbildēs starp to, vai augstskola/koledža konsultētas ar studējošajiem un to, vai studējošo vajadzības un daudzveidība tiek ņemta vērā, norāda uz to, ka līdzšinējās konsultācijas neaptver visu studējošo vajadzību spektru.

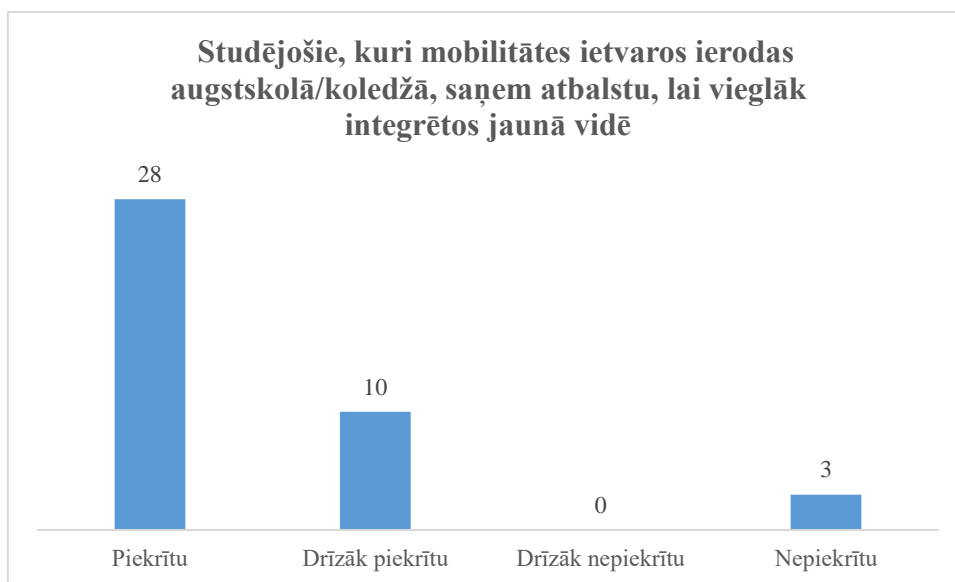
Mobilitāte

Mobilitātē šīs aptaujas ietvaros tika vērtēti divi būtiski aspekti – kā studējošie, kas ierodas augstskolā/koledžā mobilitātes ietvaros tiek integrēti studiju vidē un kā tā nodrošina arī viņu vajadzību un gaidu apmierināšanu, gan arī to, kā tiek izmantoti mobilitātes resursi, lai pilnveidotu augstskolas pedagoģisko procesu. Studentcentrētās izglītības pieejas pamatā ir spēcīgs pedagoģisks process, tādēļ šīs anketas ietvaros bija arī jautājumi par to, kādā veidā augstskola/koledža pārņem labo praksi, ar ko tās studējošie un pasniedzēji, kas izmantojuši mobilitāti, ir saskārušies.

Sadaļā par mobilitāti bija trīs jautājumi, no kuriem visaugstāk novērtētais bija “Studējošie, kuri mobilitātes ietvaros ierodas augstskolā/koledžā, saņem atbalstu, lai vieglāk integrētos jaunā vidē” ar vidējo vērtējumu 3.54 (skat. 7 attēlu). Tomēr jāņem

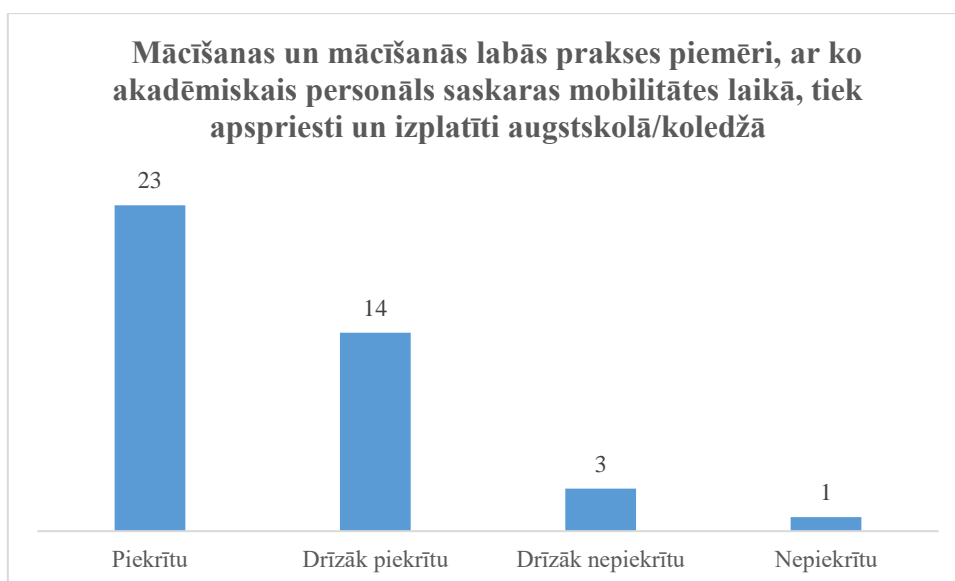
vērā arī fakts, ka vairāki respondenti ir norādījuši, ka šobrīd nav mobilitātes ietvaros iebraukušo studentu, bet tikai trīs no respondentiem uz šo jautājumu ir atbildējuši “nepiekrītu” jeb vērtību 1.

7.attēls

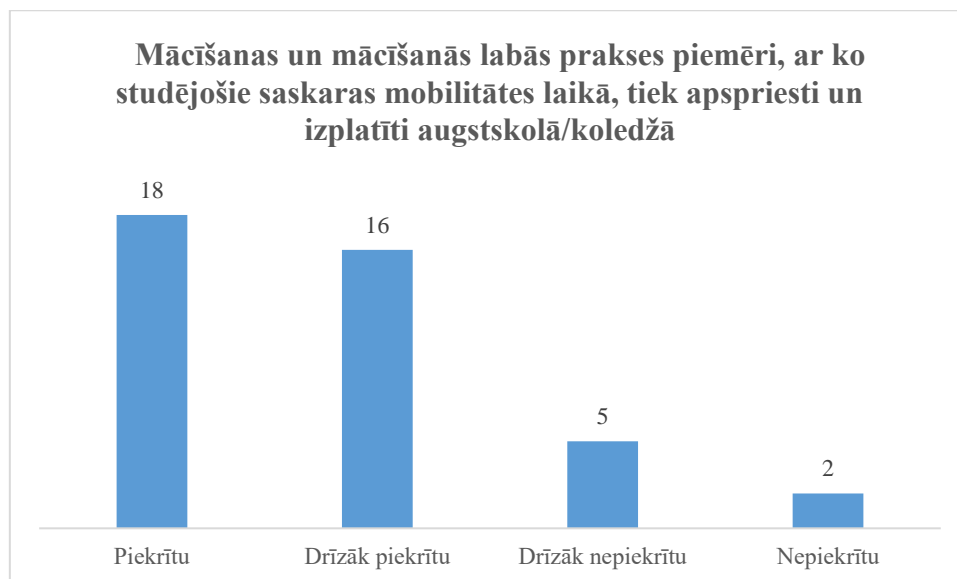
Otrs augstākais vērtējums ir “Mācīšanas un mācīšanās labās prakses piemēri, ar ko akadēmiskais personāls saskaras mobilitātes laikā, tiek apspriesti un izplatīti augstskolā/koledžā” ar vidējo vērtējumu 3.44 (skat. 8. attēlu).

8.attēls

Šajā jautājumu grupā vēl salīdzinoši zemāks vērtējums ir “Mācīšanas un mācīšanās labās prakses piemēri, ar ko studējošie saskaras mobilitātes laikā, tiek apspriesti un izplatīti augstskolā/koledžā” ar vidējo vērtējumu 3.22 (skat. 9. attēlu).

9.attēls

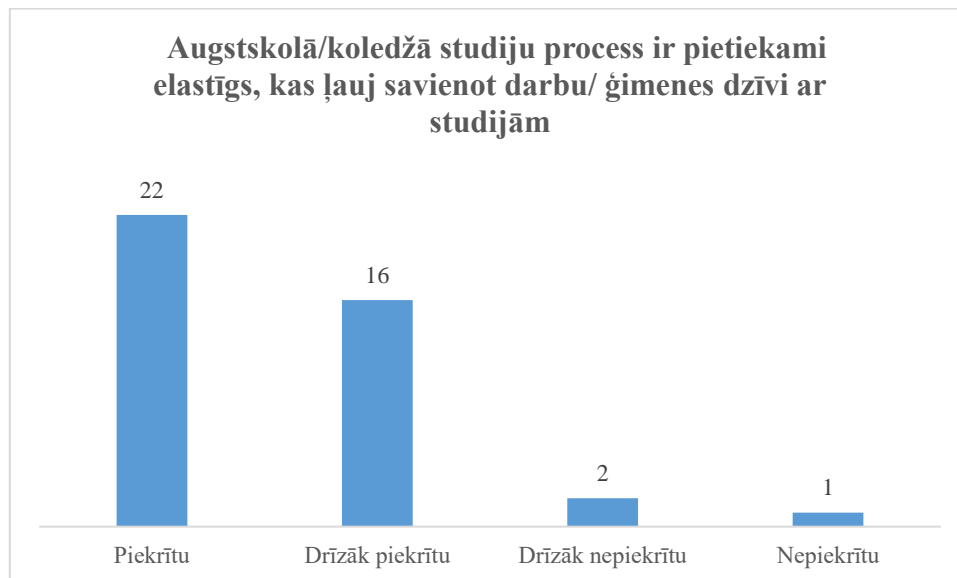

Analizējot situāciju, secināms, ka vājākie posmi mobilitātes jautājumos, kas attiecas uz studentcentrētu izglītību, ir tajā, kādā veidā augstskolas/ koledžas iegūst atgriezenisko saiti no studējošajiem un pasniedzējiem, kuri devušies mobilitātē.

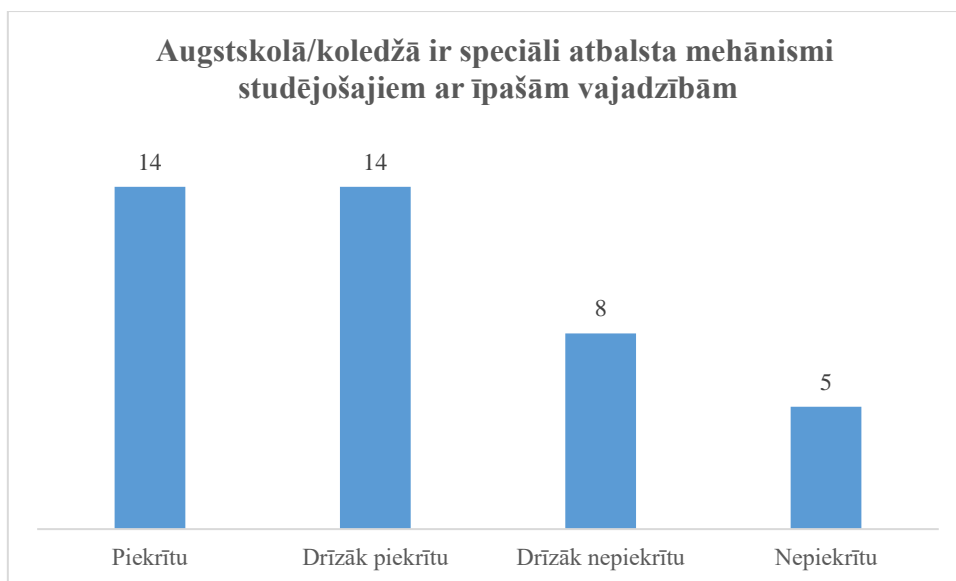
Sociālā dimensija

Citējot ESG, SCL “ņem vērā un respektē studentu kontingentu un viņu vajadzību daudzveidību, veidojot piemērotus mācīšanās ceļus”. Tāpēc šī anketas daļa bija tendēta tieši uz to, kādā veidā augstskola/ koledža nodrošina kvalitatīvu studiju procesu visām studējošo kontingenta grupām, kurām ir dažādas vajadzības, tostarp arī pret infrastruktūras izmantošanu.

Sociālās dimensijas jautājumu grupa vidēji tika novērtēta ar viszemāko vidējo vērtējumu no visām grupām. Visaugstāk novērtētais jautājums šajā grupā bija “Augstskolā/koledžā studiju process ir pietiekami elastīgs, kas ļauj savienot darbu/ģimenes dzīvi ar studijām” ar vidējo vērtējumu 3.44 (skat. 10. attēlu).

Balsoties uz rezultātiem, studiju un darba apvienošana ir salīdzinoši pieejama studējošajiem, tikai 3 respondentiem atbildot negatīvi. Savukārt, jautājumi “Augstskolā/koledžā ir speciāli atbalsta mehānismi studējošajiem ar īpašām vajadzībām” (vidējais vērtējums 2.9) un “Augstskolā/koledžā ir speciāli atbalsta mehānismi dažādām studējošo sociālām grupām” (vidējais vērtējums 2.95) norāda uz to, ka atbalsta sniegšana studējošajiem ar īpašām vajadzībām un no dažādām sociālām grupām šobrīd ir viena no sfērām, kurai ir nepieciešama pilnveide (skat. 11. un 12. attēlu).

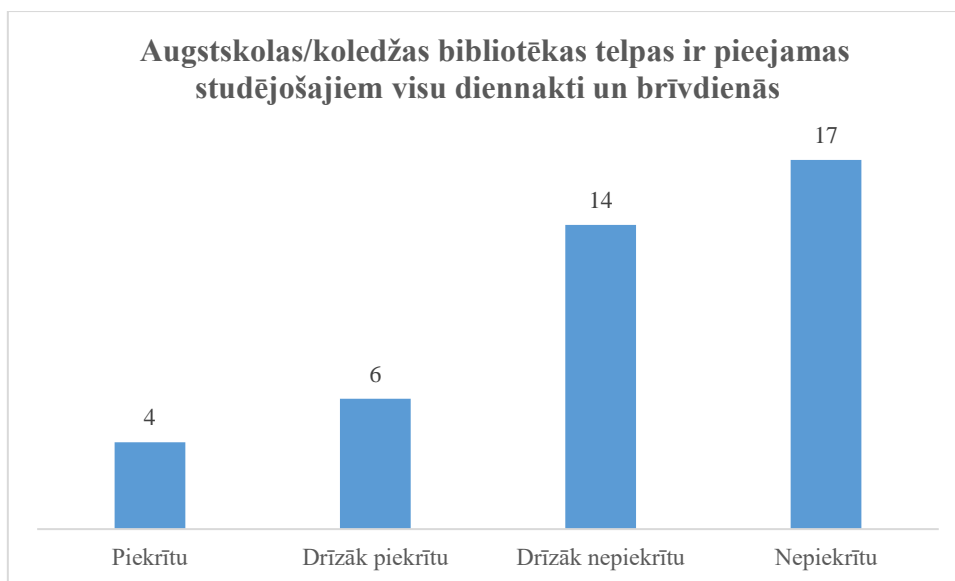
12.attēls

Būtiski minēt arī to, ka 4 respondenti atbildēja, ka faktiski nevar uzņemt studējošos ar īpašām vajadzībām. Tā, piemēram, aizsardzības vai jūrniecības jomā nav iespējams uzņemt studējošos ar īpašām vajadzībām.

Tomēr viszemāk novērtētais jautājums šajā sadaļā, kā arī vienīgais jautājums vispār, kuram bija vairāk negatīvu atbilžu nekā pozitīvu bija “Augstskolas/koledžas bibliotēkas telpas ir pieejamas studējošajiem visu diennakti un brīvdienās” ar vidējo vērtējumu 1.92 (skat. 13. attēlu).

13.attēls

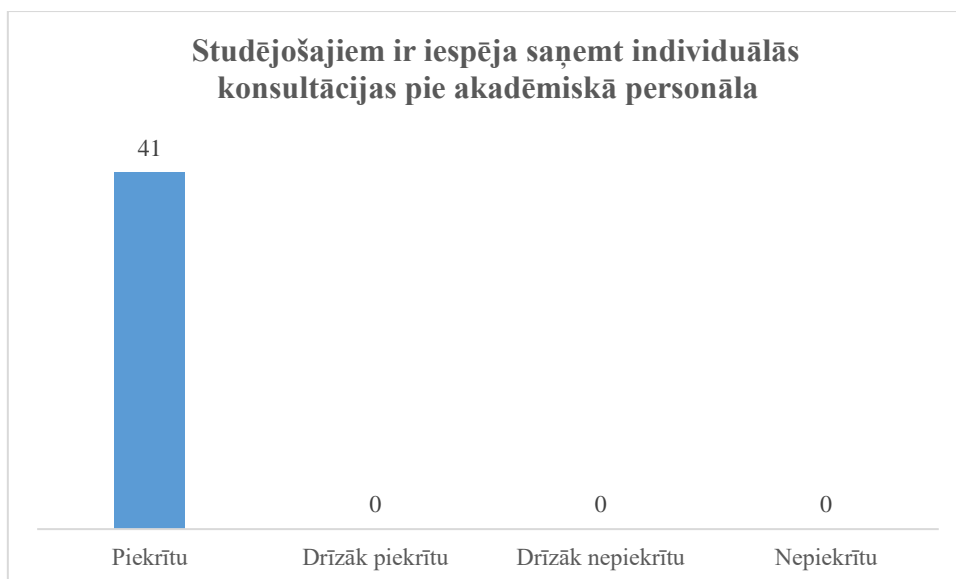
Izvērtējot respondentu komentārus, var secināt, ka pastāv daudzas iespējas bibliotēku resursiem pieslēgties elektroniski, kā arī to, ka bibliotēkas nav pieejamas visu diennakti, bet ka ir pieejamas brīvdienās.

Mācīšanas un mācīšanās metodes

SCL balstās uz daudz un daudzveidīgu mācīšanās metožu izmantošanu, lai, pirmkārt, nodrošinātu to, ka zināšanas, prasmes un attieksmes tiek pasniegtas visatbilstošākajā veidā, gan arī, lai nodrošinātu to, ka mācīšanās metodes atbilst dažādām studējošo grupām. Šī iemesla dēļ tika vērtētas izmantotās mācīšanas metodes un to daudzveidība.

Sadaļā par mācīšanu un mācīšanas metodēm visaugstāk novērtētais jautājums ar vidējo atzīmi 4 bija “Studējošajiem ir iespēja saņemt individuālās konsultācijas pie akadēmiskā personāla”. Tas norāda uz to, ka pasniedzēju konsultācijas faktiski ir pieejamas ikvienam studējošajam (skat. 14 attēlu).

14.attēls

Tāpat arī ļoti daudzas augstskolas / koledžas izmanto projektu darbus (3.85) un darbu grupās (3.85). Savukārt, viszemāk novērtēti jautājumi (visi ar vidējo vērtējumu 3.44) “Studiju procesā tiek izmantotas metodes, kas ļauj studējošajiem citam citu novērtēt un mācīties citam no cita”, “Ārpus studiju aktivitātes tiek novērtētas un atzītas par būtisku mācīšanās procesa daļu” un “Studējošo pārnesamo prasmju (*transversal skills*) attīstība ir viens no mācīšanās procesa mērķiem”.

Viszemāk novērtētais jautājums bija “Studējošie un akadēmiskais personāls savstarpēji vienojas par mācīšanās procesa mērķiem” ar vidējo vērtējumu 3.27 (skat. 15. attēlu).

15.attēls

Analizējot pēdējos divus jautājumus mācīšanas un mācīšanās metodēm, ir būtiski atzīmēt, ka faktiski pazūd svarīgs studentcentrētas izglītības pieejas princips, t.i., *studējošajiem ir jābūt kontrolei pār savām mācībām* jeb studējošajiem ir jābūt iespējai piedalīties mācību satura un procesa veidošanā.

Mācīšanās vide

Tikpat būtiski, cik mācīšanās metodes, ir mācīšanās vide, kas ietver sevī tādus aspektus kā studijām nepieciešamās telpas un aprīkojums, programmatūra, kā arī vispārējā augstskolas vide un to, kādā veidā citas augstskolas/ koledžas personāla grupas savstarpēji sadarbojas, jo mācīšanās proces notiek arī ārpus auditorijām. Šī iemesla dēļ anketā tika ietverti jautājumi arī par mācīšanās vidi.

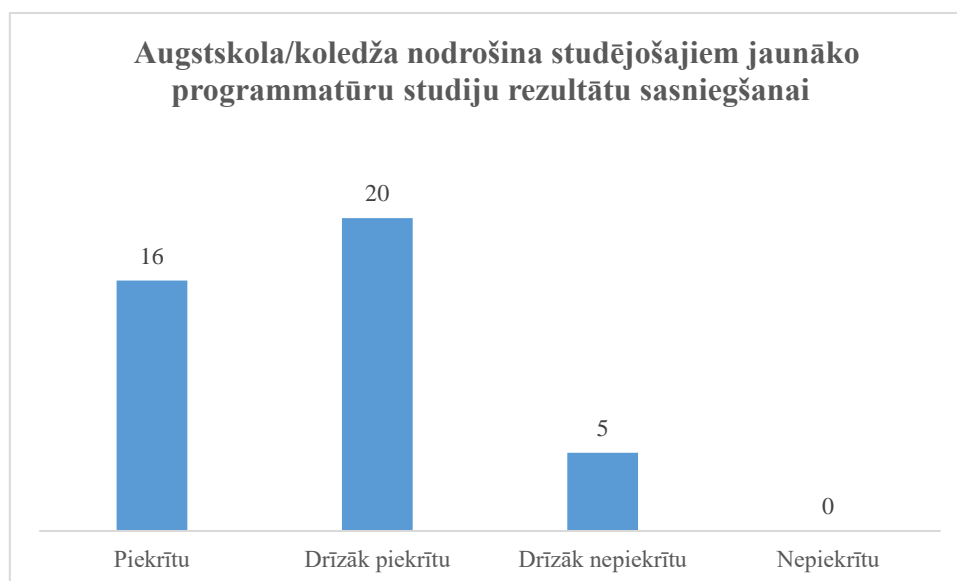
Jautājumu grupā par mācīšanās vidi visaugstāk novērtētais jautājums bija “Augstskolā/koledžā ir sadarbība starp bibliotekāriem un akadēmisko personālu ar mērķi uzlabot mācīšanas un mācīšanās procesu” ar vidējo vērtējumu 3.76 (skat. 16 attēlu). Tas norāda uz veiksmīgu sadarbību starp dažādu struktūrvienību personālu un sinerģiju studiju procesā.

16.attēls

Tāpat arī augstu novērtēts tas, ka “Augstskola/koledža studējošajiem nodrošina pieeju pētniecībai un mācīšanās procesam piemērotām telpām un aprīkojumam” (3.66) un to, ka “Augstskola/koledža veicina studentcentrētas izglītības pieeju valsts līmenī” (3.56). Tomēr zemu novērtēts “Augstskola/koledža nodrošina studējošajiem jaunāko programmatūru studiju rezultātu sasniegšanai” ar vidējo vērtējumu 3.27 (skat. 17 attēlu).

18.attēls

Izvērtējot rezultātus, var secināt, ka kopumā mācīšanās vide ir studentcentrēta un ir atbilstošā līmenī, tomēr būtu ieteicams lielāku uzmanību pievērst arī programmatūrai.

Akadēmiskā personāla kompetenču attīstība

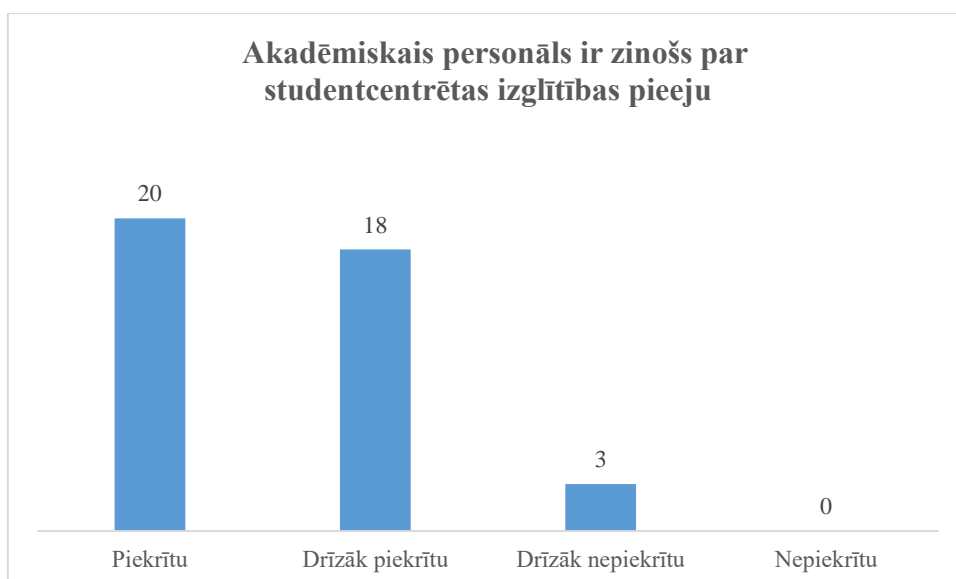
Lai varētu ieviest SCL pieejau augstskolās/ koledžās, tajās ir nepieciešams, lai pastāvētu sistēmas, kas attīsta akadēmiskā personāla kompetences. Šī iemesla dēļ šajā sadaļā tika jautāts gan par to, vai šādas sistēmas pastāv un kā tās darbojas, gan arī to, vai tās tiek izmantotas, lai veicinātu SCL pieeju.

Otrā zemāk novērtētā jautājumu grupa bija akadēmiskā personāla kompetenču attīstība, kuras vidējais vērtējums bija 3.41. Šajā grupā augstākais vērtējums bija “Augstskolas/koledžas akadēmiskajam personālam tiek nodrošinātas regulāras iespējas metodisko un didaktisko prasmju pilnveidei” ar vidējo vērtējumu 3.46 (skat. attēlus zemāk), kam sekoja “Akadēmiskais personāls ir zinošs par studentcentrētas izglītības pieeju” ar vidējo vērtējumu 3.42 (skat. 19. un 20. attēlu).

19.attēls

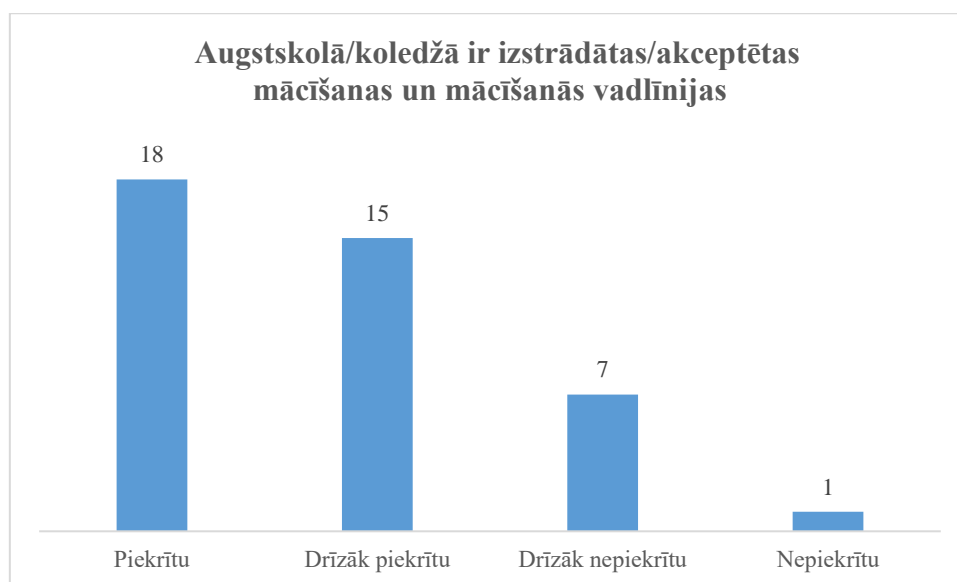
20.attēls

Mazāku punktu skaitu ir guvuši jautājumi par akadēmiskā personāla kompetenču attīstības procesa saturu, novērtējot “Akadēmiskā personāla kompetenču attīstības procesā iekļautas arī diskusijas par mācīšanas un mācīšanās metožu lietojumu” (3.39) un “Akadēmiskā personāla kompetenču attīstības procesā iekļautas arī inovatīvās mācīšanas metodes un studentcentrētas pieejas izmantošana studijuursos” (3.24)

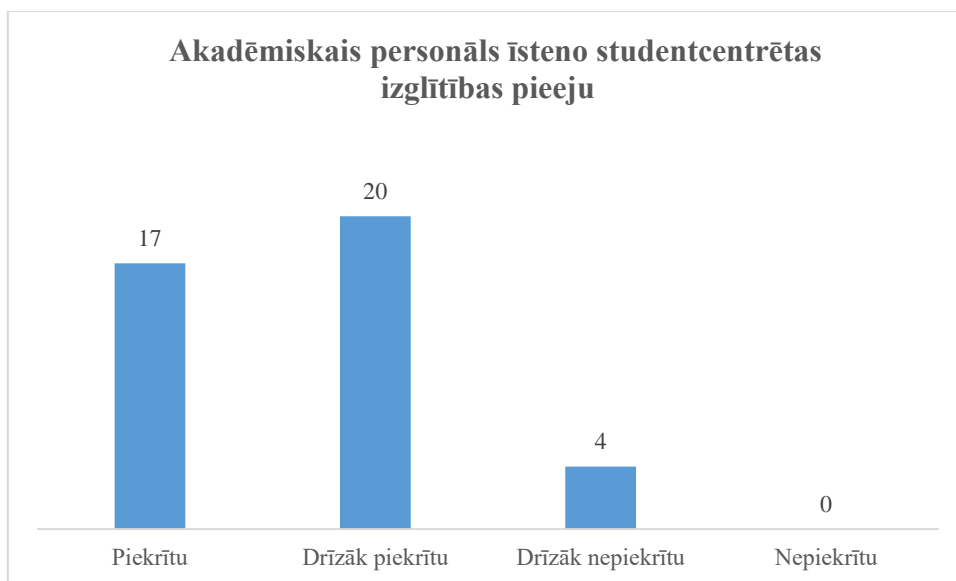
Šī satura nepilnības atspoguļojas arī jautājumā par to, vai “Augstskolā/koledžā ir izstrādātas/akceptētas mācīšanas un mācīšanās vadlīnijas”, kas ir ieguvis vidējo vērtējumu 3.22 (skat. 21. attēlu). Tomēr ir pozitīva tendence, ka viens no respondentiem atbildēja, ka šobrīd šādas vadlīnijas ir jau izstrādes stadijā.

21.attēls

Viszemāk novērtētais jautājums ar vidējo vērtējumu 3.32 ir “Akadēmiskais personāls īsteno studentcentrētas izglītības pieeju” (skat. 22. attēlu).

22.attēls

Kopsummā tas norāda, ka esošā situācija ir pozitīvi vērtējama, ņemot vērā faktu, ka lielākā daļa respondentu atbildēja uz jautājumu drīzāk pozitīvi.

Studējošo ārpusstudiju aktivitātes

Ņemot vērā to, ka nereti augstskolās/ koledžās mācīšanās notiek arī ārpus auditorijām, ir jāpievērš uzmanība tam, kādā veidā iestāde kopumā savās aktivitātēs ir studentcentrēta, un tas iekļauj arī studējošo ārpusstudiju aktivitātes. Šajā sadaļā tika jautāts par to, vai tiek atbalstīta studējošo pašpārvaldes darbība, kas ļauj studējošajiem pilnveidot savu patstāvīgumu, sniedz studējošajiem iespēju īstenot idejas, kā arī iespējas papildus mācīties ārpus lekcijām.

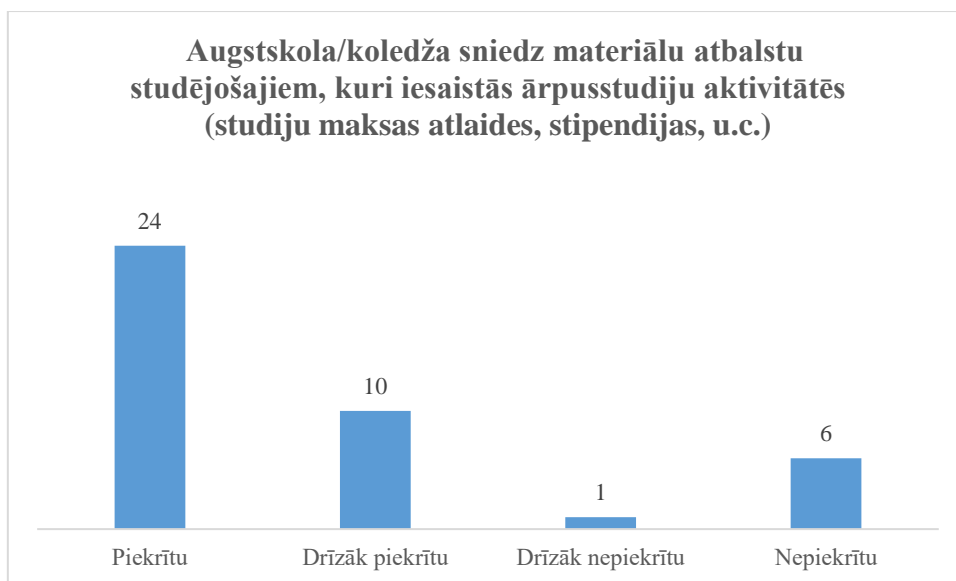
Kopumā studējošo ārpusstudiju aktivitātes tika novērtētas augstā līmenī, no kuriem visaugstāko vērtējumu ieguva “Augstskola/koledža atbalsta studējošo pašpārvaldes darbību un mudina studējošos tajā iesaistīties” ar vidējo vērtējumu 3.93 (skat. 23. attēlu).

23.attēls

Tāpat arī augstu tika novērtētas “Augstskola/koledža sniedz studējošajiem iespējas attīstīt savas idejas projektu konkursos, biznesa inkubatoros, u.c.” (3.51), “Augstskola/koledža ārpus studiju plānā paredzētajām lekcijām piedāvā studējošajiem papildus lekcijas, seminārus, darbnīcas, u.c.” (3.46) un “Augstskola/koledža piedāvā studējošajiem iespējas iesaistīties ārpusstudiju aktivitātēs (deju kolektīvos, koros, debašu asociācijas, u.c.)”(3.49). Tas viss norāda uz aktīvu ārpusstudiju dzīvi un ārpusstudiju iespējām studējošajiem.

Viszemāk novērtētais jautājums šajā sadaļā bija “Augstskola/koledža sniedz materiālu atbalstu studējošajiem, kuri iesaistās ārpusstudiju aktivitātēs (studiju maksas atlaides, stipendijas, u.c.)” (3.27) (skat. 24. attēlu).

Lai gan ārpusstudiju aktivitātes nav saistītas ar studiju procesu, tās tomēr ir svarīga sastāvdaļa no studentcentrētās izglītības pieejas, jo tās ietvaros augstskola/ koledža ir kompleksa sistēma, kurā studējošais uzturas un mācās gan studiju procesā, gan arī ārpus tā. Ņemot vērā iepriekšējo sadaļu par sociālajiem aspektiem studentcentrētā izglītībā, ir vērts arī saprast to, kādā veidā tiek nodrošināta ārpusstudiju aktivitāšu pieejamība. Šīs aptaujas ietvaros tika vērtēta ārpusstudiju aktivitāšu finansiālā pieejamība.

Secinājumi

Kopumā, izvērtējot augstskolu / koledžu sniegtās atbildes, būtisks pārsvars ir pozitīvu atbilžu, kas norāda uz pozitīvu tendenci studentcentrētas izglītības pieejas īstenošanā Latvijā. Analizējot vidējos vērtējumus pa jautājumu grupām, izceļas vairāki aspekti, kas būtu pilnveidojami attiecībā uz studentcentrētās izglītības pieejas īstenošanu augstskolās / koledžās Latvijā.

Viens no aspektiem, kurā bija salīdzinoši zemāki vērtējumi, bija studējošo iesaiste studiju procesā un satura pilnveidē. Šī aspekta ietvaros būtu ieteicams vairāk domāt par studējošo iesaisti kopumā, nodrošinot to, ka studējošie ir uzklasīti. Tāpat būtu ieteicams institucionalizēt studiju kursu un programmu studiju rezultātu pārskatīšanas procesu un skaidrāk noteikt studējošo un absolventu lomu to pārskatīšanā, ņemot vērā studējošo vajadzības un daudzveidību. Viens no nozīmīgākajiem jautājumiem, uz ko bija salīdzinoši mazāk pozitīvu atbilžu, ir mācīšanas vadlīniju esamība augstskolā/koledžā. Vadlīnijas palīdzētu institucionalizēt labās prakses piemērus augstskolā/koledžā, kā arī veicinātu mācīšanas rezultātu sasniegšanu.

Mobilitātes pilnvērtīga izmantošana pedagoģiskā procesa pilnveidei ir vēl viens no aspektiem, kurā būtu rekomendējami uzlabojumi. Šajā aspektā būtu jāizvērtē, piemēram, tas, kā augstskolas/koledžas vidē tiek integrēti studējošie, kas ierodas mobilitātes ietvaros, lai nodrošinātu to pilnvērtīgu iesaisti, kā augstskola/koledža pārrunā un izplata labās prakses piemērus, ar ko mobilitātes laikā saskaras gan studējošie, gan arī mācītāji.

Studentcentrēta izglītība paredz ne tikai studiju, bet arī visas studiju vides pielāgošanu dažādu studējošo vajadzībām, tāpēc augstākās izglītības pieejamība, kas atspoguļojas jautājumos par sociālo dimensiju, ir nozīmīga studentcentrētas izglītības sastāvdaļa. Kopumā augstskolām/koledžām būtu jāizvērtē, kādi atbalsta mehānismi un pakalpojumi tiek nodrošināti studējošajiem ar īpašām vajadzībām un studējošajiem no dažādām sociālām grupām, kā arī, vai bibliotēka un tās resursi ir studējošajiem ērti pieejami, t.sk., nodrošinot iespēju bibliotēku izmantot visu diennakti.

Studiju vide ir aktuāla ne tikai sociālās dimensijas jautājumos, bet arī kopumā pedagoģiskā procesa nodrošināšanai. Balstoties uz anketas rezultātiem, būtu jāizvērtē, vai augstskolā / koledžā esošā datoru programmatūra ir atbilstoša un tiek lietota, lai sasniegtu studiju rezultātus.

Lai gan augstskolās / koledžās piedāvāto ārpusstudiju aktivitāšu klāsts ir plašs, uzlabojot studentcentrētas izglītības īstenošanu, būtu ieteicams izvērtēt ārpusstudiju aktivitāšu pieejamību studējošajiem no dažādām sociālām grupām, kā arī, piemēram, neklātienē studējošajiem.

Aptaujas anketa: “Studentcentrētas izglītības pieeja Latvijas augstskolās/ koledžās”

Aptauja

Studentcentrētas izglītības pieeja Latvijas augstskolās/koledžās

Akadēmiskās informācijas centrs (turpmāk – AIC) īsteno ESF projektu „Atbalsts EQAR aģentūrai izvirzīto prasību izpildei” Nr. 8.2.4.0./15/I/001, kura mērķis ir nodrošināt AIC iekļaušanu Eiropas augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas reģistrā (EQAR). Viens no pamatnosacījumiem ir augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstība Standartiem un vadlīnijām kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā jeb ESG 2015, kas ietver arī studentcentrētas izglītības pieeju (1.3. standarts Studentcentrēta mācīšanās, mācīšana un novērtēšana).

Lai noskaidrotu, kā Latvijas augstskolās/koledžās tiek īstenota studentcentrētas izglītības pieeja, AIC aicina Jūs aizpildīt šo anketu. Anketas aizpildīšana aizņems aptuveni 20 minūtes. Aptaujas rezultāti tiks izmantoti tikai apkopotā veidā.

SADALA A. Respondenta profils

A1. Jūsu pārstāvētā augstskola / koledža

A2. Jūsu ieņemamais amats

SADALA B. Studējošo iesaiste studiju procesā un satura pilnveidē

Lūdzu, novērtējiet katru no apgalvojumiem, izmantojot 4 punktu skalu, kur 1 - "nepiekrītu", 2 - "drīzāk nepiekrītu", 3 - "drīzāk piekrītu", 4 - "piekrītu"

Apgalvojums	1	2	3	4
Augstskolā/koledžā ir izstrādātas procedūras, kas paredz studējošajiem sniegt atgriezenisko saiti par studiju procesa kvalitāti				
Studējošie izmanto iespēju sniegt atgriezenisko saiti par studiju procesa kvalitāti				
Augstskola/koledža iesaista studējošos studiju kursu satura pilnveidē				
Augstskola/koledža konsultējas ar studējošajiem par izmantotajām mācīšanas un novērtēšanas metodēm				
Augstskolā/koledžā studējošie regulāri tiek iesaistīti studiju programmu kvalitātes novērtēšanā				
Augstskolā/koledžā pastāv iekšējā kārtība, kas paredz iespēju studējošajam apstrīdēt studiju rezultātu vērtējumus				
Veicot augstskolas/koledžas pašnovērtējumu, notiek konsultēšanās gan ar studējošajiem, gan akadēmisko personālu				
Augstskolas/koledžas visās lēmējinstīcijās un padomdevējinstīcijās, kas piedalās augstskolas/koledžas iekšējās kvalitātes nodrošināšanā (stratēģiskā līmenī), kā pilntiesīgi un vienlīdzīgi dalībnieki tiek iesaistīti arī studējošie				

Augstskolas/koledžas visās lēmējinstītūcijās un padomdevējinstītūcijās, kas piedalās augstskolas/koledžas iekšējās kvalitātes nodrošināšanā <u>studiju virzienu un studiju programmu līmenī</u> , kā pilntiesīgi un vienlīdzīgi dalībnieki tiek iesaistīti arī studējošie				
Augstskolas/koledžas studiju programmas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēma ietver formulēto studiju rezultātu lietojuma novērtēšanu un pārskatīšanu				

Lūdzu, sniedziet papildus komentārus par minētajiem jautājumiem!

SADALA C. Studiju rezultāti

Lūdzu, novērtējiet katru no apgalvojumiem, izmantojot 4 punktu skalu, kur 1 - "nepiekrītu", 2 - "drīzāk nepiekrītu", 3 - "drīzāk piekrītu", 4 - "piekrītu"

Apgalvojums	1	2	3	4
Augstskola/koledža konsultējas ar studējošajiem un/vai absolventiem, pilnveidojot sasniedzamos studiju rezultātus programmas līmenī				
Augstskola/koledža ņem vērā studējošo vajadzības un daudzveidību, nodrošinot studiju rezultātu sasniegšanu				
Studējošie tiek informēti par sasniedzamajiem studiju rezultātiem programmas līmenī				
Studējošie tiek informēti par sasniedzamajiem studiju rezultātiem pirms studiju kursa uzsākšanas				
Kreditpunktu skaits ir piesaistīts studiju kursu studiju rezultātiem				
Studiju kursu vērtējumi ir saistīti ar studiju rezultātiem				

Lūdzu, sniedziet papildus komentārus par minētajiem jautājumiem!

SADALA D. Mobilitāte

Lūdzu, novērtējiet katru no apgalvojumiem, izmantojot 4 punktu skalu, kur 1 - "nepiekrītu", 2 - "drīzāk nepiekrītu", 3 - "drīzāk piekrītu", 4 - "piekrītu"

Apgalvojums	1	2	3	4
Studējošie, kuri mobilitātes ietvaros ierodas augstskolā/koledžā, saņem atbalstu, lai vieglāk integrētos jaunā vidē				
Mācīšanas un mācīšanās labās prakses piemēri, ar ko akadēmiskais personāls saskaras mobilitātes laikā, tiek apspriesti un izplatīti augstskolā/koledžā				
Mācīšanas un mācīšanās labās prakses piemēri, ar ko studējošie saskaras mobilitātes laikā, tiek apspriesti un izplatīti augstskolā/koledžā				

Lūdzu, sniedziet papildus komentārus par minētajiem jautājumiem!

SADALA E. Sociālā dimensija

Lūdzu, novērtējiet katru no apgalvojumiem, izmantojot 4 punktu skalu, kur 1 - "nepiekrītu", 2 - "drīzāk nepiekrītu", 3 - "drīzāk piekrītu", 4 - "piekrītu"

Apgalvojums	1	2	3	4
Augstskolā/koledžā ir speciāli atbalsta mehānismi studējošajiem ar īpašām vajadzībām				
Augstskolā/koledžā ir speciāli atbalsta mehānismi dažādām studējošo sociālām grupām				
Augstskolā/koledžā studiju process ir pietiekami elastīgs, kas ļauj savienot darbu/ ģimenes dzīvi ar studijām				
Augstskolas/koledžas bibliotēkas telpas ir pieejamas studējošajiem visu diennakti un brīvdienās				

Lūdzu, sniedziet papildus komentārus par minētajiem jautājumiem!

SADALA F. Mācīšanas un mācīšanās metodes

Lūdzu, novērtējiet katru no apgalvojumiem, izmantojot 4 punktu skalu, kur 1 - "nepiekrītu", 2 - "drīzāk nepiekrītu", 3 - "drīzāk piekrītu", 4 - "piekrītu"

Apgalvojums	1	2	3	4
Studiju procesā tiek izmantotas metodes, kas ļauj studējošajiem citam citu novērtēt un mācīties citam no cita				
Studiju procesā tiek izmantotas situāciju simulācijas				
Studiju procesā tiek izmantoti projektu darbi				
Studiju procesā tiek izmantots darbs grupās				
Ārpus studiju aktivitātes tiek novērtētas un atzītas par būtisku mācīšanās procesa daļu				
Studējošo pārnesamo prasmju (<i>transversal skills</i>) attīstība ir viens no mācīšanās procesa mērķiem				
Studējošajiem ir iespēja saņemt individuālās konsultācijas pie akadēmiskā personāla				
Studējošie un akadēmiskais personāls savstarpēji vienojas par mācīšanās procesa mērķiem				

Lūdzu, sniedziet papildus komentārus par minētajiem jautājumiem!

SADALA G. Mācīšanās vide

Lūdzu, novērtējiet katru no apgalvojumiem, izmantojot 4 punktu skalu, kur 1 - "nepiekrītu", 2 - "drīzāk nepiekrītu", 3 - "drīzāk piekrītu", 4 - "piekrītu"

Apgalvojums	1	2	3	4
Augstskola/koledža studējošajiem nodrošina pieeju pētniecībai un mācīšanās procesam piemērotām telpām un aprīkojumam				
Augstskola/koledža nodrošina studējošajiem jaunāko programmatūru studiju rezultātu sasniegšanai				
Augstskolā/koledžā ir sadarbība starp bibliotekāriem un akadēmisko personālu ar mērķi uzlabot mācīšanas un mācīšanās procesu				
Augstskola/koledža veicina studentcentrētas izglītības pieeju valsts līmenī				

Lūdzu, sniedziet papildus komentārus par minētajiem jautājumiem!

SADALA H. Akadēmiskā personāla kompetenču attīstība

Lūdzu, novērtējiet katru no apgalvojumiem, izmantojot 4 punktu skalu, kur 1 - "nepiekrītu", 2 - "drīzāk nepiekrītu", 3 - "drīzāk piekrītu", 4 - "piekrītu"

Apgalvojums	1	2	3	4
Augstskolā/koledžā ir izstrādātas/akceptētas mācīšanas un mācīšanās vadlīnijas				
Akadēmiskais personāls ir ziņošs par studentcentrētas izglītības pieeju				
Akadēmiskais personāls īsteno studentcentrētas izglītības pieeju				
Augstskolas/koledžas akadēmiskajam personālam tiek nodrošinātas regulāras iespējas metodisko un didaktisko prasmju pilnveidei (<i>pozitīvas atbildes gadījumā lūdzam atbildēt arī uz šīs sadaļas nākamajiem jautājumiem</i>)				
Akadēmiskā personāla kompetenču attīstības procesā iekļautas arī diskusijas par mācīšanas un mācīšanās metožu lietojumu				
Akadēmiskā personāla kompetenču attīstības procesā iekļautas arī inovatīvās mācīšanas metodes un studentcentrētas pieejas izmantošana studijuursos				

Lūdzu, sniedziet papildus komentārus par minētajiem jautājumiem!

SADALA I. Studējošo ārpusstudiju aktivitātes

Lūdzu, novērtējiet katru no apgalvojumiem, izmantojot 4 punktu skalu, kur 1 - "nepiekrītu", 2 - "drīzāk nepiekrītu", 3 - "drīzāk piekrītu", 4 - "piekrītu"

Apgalvojums	1	2	3	4
Augstskola/koledža piedāvā studējošajiem iespējas iesaistīties ārpusstudiju aktivitātēs (deju kolektīvos, koros, debašu asociācijas, u.c.)				
Augstskola/koledža atbalsta studējošo pašpārvaldes darbību un mudina studējošos tajā iesaistīties				
Augstskola/koledža sniedz materiālu atbalstu studējošajiem, kuri iesaistās ārpusstudiju aktivitātēs (studiju maksas atlaides, stipendijas, u.c.)				
Augstskola/koledža sniedz studējošajiem iespējas attīstīt savas idejas projektu konkursos, biznesa inkubatoros, u.c.				
Augstskola/koledža ārpus studiju plānā paredzētajām lekcijām piedāvā studējošajiem papildus lekcijas, seminārus, darbnīcas, u.c.				

Lūdzu, sniedziet papildus komentārus par minētajiem jautājumiem!

Paldies!

Atbildes uz anketas jautājumiem

Jautājumu grupa	Jautājums	Piekrītu	Drīzāk piekrītu	Drīzāk nepiekrītu	Nepiekrītu	Vidējais
Studējošo iesaiste studiju procesā un satura pilnveidē	Augstskolā/koledžā ir izstrādātas procedūras, kas paredz studējošajiem sniegt atgriezenisko saiti par studiju procesa kvalitāti	34	7	0	0	3.829268
	Studējošie izmanto iespēju sniegt atgriezenisko saiti par studiju procesa kvalitāti	26	14	1	0	3.609756
	Augstskola/koledža iesaista studējošos studiju kursu satura pilnveidē	19	15	7	0	3.292683
	Augstskola/koledža konsultējas ar studējošajiem par izmantotajām mācīšanas un novērtēšanas metodēm	19	18	4	0	3.365854
	Augstskolā/koledžā studējošie regulāri tiek iesaistīti studiju programmu kvalitātes novērtēšanā	33	8	0	0	3.804878
	Augstskolā/koledžā pastāv iekšējā kārtība, kas paredz iespēju studējošajam apstrīdēt studiju rezultātu vērtējumus	33	8	0	0	3.804878
	Veicot augstskolas/koledžas pašnovērtējumu, notiek konsultēšanās gan ar studējošajiem, gan akadēmisko personālu	31	9	1	0	3.731707
	Augstskolas/koledžas visās lēmēj institūcijās un padomdevēj institūcijās, kas piedalās augstskolas/koledžas iekšējās kvalitātes nodrošināšanā studiju virzienu un studiju programmu līmenī, kā pilntiesīgi un vienlīdzīgi dalībnieki tiek iesaistīti arī studējošie	31	9	1	0	3.731707
	Augstskolas/koledžas studiju programmas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēma ietver formulēto studiju rezultātu lietojuma novērtēšanu un pārskatīšanu	23	13	5	0	3.439024

Studiju rezultāti	Augstskola/koledža konsultējas ar studējošajiem un/vai absolventiem, pilnveidojot sasniedzamos studiju rezultātus programmas līmenī	21	18	2	0	3.463415
	Augstskola/koledža ņem vērā studējošo vajadzības un daudzveidību, nodrošinot studiju rezultātu sasniegšanu	27	10	4	0	3.560976
	Studējošie tiek informēti par sasniedzamajiem studiju rezultātiem programmas līmenī	33	7	1	0	3.780488
	Studējošie tiek informēti par sasniedzamajiem studiju rezultātiem pirms studiju kursa uzsākšanas	29	11	1	0	3.682927
	Kredītpunktu skaits ir piesaistīts studiju kursu studiju rezultātiem	31	7	2	1	3.658537
	Studiju kursu vērtējumi ir saistīti ar studiju rezultātiem	32	8	1	0	3.756098
Mobilitāte	Studējošie, kuri mobilitātes ietvaros ierodas augstskolā/koledžā, saņem atbalstu, lai vieglāk integrētos jaunā vidē	28	10	0	3	3.536585
	Mācīšanas un mācīšanās labās prakses piemēri, ar ko akadēmiskais personāls saskaras mobilitātes laikā, tiek apspriesti un izplatīti augstskolā/koledžā	23	14	3	1	3.439024
	Mācīšanas un mācīšanās labās prakses piemēri, ar ko studējošie saskaras mobilitātes laikā, tiek apspriesti un izplatīti augstskolā/koledžā	18	16	5	2	3.219512
Sociālā dimensija	Augstskolā/koledžā ir speciāli atbalsta mehānismi studējošajiem ar īpašām vajadzībām	14	14	8	5	2.902439
	Augstskolā/koledžā ir speciāli atbalsta mehānismi dažādām studējošo sociālām grupām	11	20	7	3	2.95122
	Augstskolā/koledžā studiju process ir pietiekami elastīgs, kas ļauj savienot darbu/ ģimenes dzīvi ar studijām	22	16	2	1	3.439024
	Augstskolas/koledžas bibliotēkas telpas ir pieejamas studējošajiem visu diennakti un brīvdienās	4	6	14	17	1.926829
	Studiju procesā tiek izmantotas metodes, kas ļauj studējošajiem citam citu novērtēt un mācīties citam no cita	21	17	3	0	3.439024

Mācīšanas un mācīšanās metodes	Studiju procesā tiek izmantotas situāciju simulācijas	26	12	3	0	3.560976
	Studiju procesā tiek izmantoti projektu darbi	35	6	0	0	3.853659
	Studiju procesā tiek izmantots darbs grupās	36	4	1	0	3.853659
	Ārpus studiju aktivitātes tiek novērtētas un atzītas par būtisku mācīšanās procesa daļu	23	13	5	0	3.439024
	Studējošo pārnesamo prasmju (<i>transversal skills</i>) attīstība ir viens no mācīšanās procesa mērķiem	19	21	1	0	3.439024
	Studējošajiem ir iespēja saņemt individuālās konsultācijas pie akadēmiskā personāla	41	0	0	0	4
	Studējošie un akadēmiskais personāls savstarpēji vienojas par mācīšanās procesa mērķiem	17	19	4	1	3.268293
Mācīšanās vide	Augstskola/koledža studējošajiem nodrošina pieeju pētniecībai un mācīšanās procesam piemērotām telpām un aprīkojumam	28	12	1	0	3.658537
	Augstskola/koledža nodrošina studējošajiem jaunāko programmatūru studiju rezultātu sasniegšanai	16	20	5	0	3.268293
	Augstskolā/koledžā ir sadarbība starp bibliotekāriem un akadēmisko personālu ar mērķi uzlabot mācīšanas un mācīšanās procesu	32	8	1	0	3.756098
	Augstskola/koledža veicina studentcentrētas izglītības pieeju valsts līmenī	23	18	0	0	3.560976
Akadēmiskā personāla kompetenču attīstība	Augstskolā/koledžā ir izstrādātas/akceptētas mācīšanas un mācīšanās vadlīnijas	18	15	7	1	3.219512
	Akadēmiskais personāls ir zinošs par studentcentrētas izglītības pieeju	20	18	3	0	3.414634
	Akadēmiskais personāls īsteno studentcentrētas izglītības pieeju	17	20	4	0	3.317073
	Augstskolas/koledžas akadēmiskajam personālam tiek nodrošinātas regulāras iespējas metodisko un didaktisko prasmju pilnveidei (pozitīvas atbildes gadījumā lūdzam atbildēt arī uz šīs sadaļas nākamajiem jautājumiem)	21	18	2	0	3.463415

	Akadēmiskā personāla kompetenču attīstības procesā iekļautas arī diskusijas par mācīšanas un mācīšanās metožu lietojumu	19	19	3	0	3.390244
	Akadēmiskā personāla kompetenču attīstības procesā iekļautas arī inovatīvās mācīšanas metodes un studentcentrētas pieejas izmantošana studijuursos	15	21	5	0	3.243902
Studējošo ārpusstudiju aktivitātes	Augstskola/koledža piedāvā studējošajiem iespējas iesaistīties ārpusstudiju aktivitātēs (deju kolektīvos, koros, debašu asociācijas, u.c.)	25	11	5	0	3.487805
	Augstskola/koledža atbalsta studējošo pašpārvaldes darbību un mudina studējošos tajā iesaistīties	39	1	1	0	3.926829
	Augstskola/koledža sniedz materiālu atbalstu studējošajiem, kuri iesaistās ārpusstudiju aktivitātēs (studiju maksas atlaides, stipendijas, u.c.)	24	10	1	6	3.268293
	Augstskola/koledža sniedz studējošajiem iespējas attīstīt savas idejas projektu konkursos, biznesa inkubatoros, u.c.	26	11	3	1	3.512195
	Augstskola/koledža ārpus studiju plānā paredzētajām lekcijām piedāvā studējošajiem papildus lekcijas, seminārus, darbnīcas, u.c.	26	9	5	1	3.463415